

IV. De studerende

1. Adgangen til universitetet

Bestand og tilgang af studerende

Bestanden af studerende ved universitetet i september 1982 var ialt 23.521, hvilket er et

fald i forhold til bestanden sidste år. Antallet af studieskiftere og nyimmatrikulerede er ligeledes faldet i forhold til antallet sidste år. Bestanden af studerende fordelte sig således på de enkelte fakulteter:

	Bestand	Nyimm.	Studie- startere
Teologiske fakultet	648	88	110
Samfundsvidensk. fak.	5506	857	986
Lægevidensk. fak.	3205	316	343
Humanistiske fak.	9551	800	1073
Naturvidensk. fak.	4611	671	862
Universitetet ialt:	23521	2732	3374

Adgangsbegrænsning

Den i 1977 indførte adgangsregulering ved de videregående uddannelser omfatter også alle

studier ved Københavns universitet. Følgende oversigt viser hvilke studier, der omfattes af de enkelte optagelsesområder, samt hvor mange studiepladser der i 1982 tildeltes hvert optagelsesområde:

Optagelsesområde	Antal pladser
Lægevidenskab	340
Naturvidenskab	540
Biologi	110
Geografi	60
Legemsøvelser	20
Teologi	105
Humaniora	710
Audiologopædi	20
Jura	500
Samfundsfag/forvaltning	50
Statsvidenskab	320
Sociologi m.v.	60
Psykologi, pædagogik	170

Hvis der er flere ansøgere end pladser på de enkelte optagelsesområder, fordeles pladserne efter de i »Bekendtgørelse om optagelse ved uddannelserne på Københavns, Århus og Odense universiteter« af 12. maj 1977 fastlagte regler.

Der var begrænsning på samtlige optagelsesområder på Københavns universitet i 1982.

Grænsekvotienterne for de enkelte optagelsesområder er anført nedenfor. Den i gruppe II anførte eksamenskvotient er den laveste kvotient, der i forbindelse med 18 mdr.s godkendt erhvervsferfaring gav adgang til optagelse.

	Gruppe I kvotient	Gruppe II kvotient
Lægevidenskab	9,5	8,4
Naturvidenskab	7,7	alle
Biologi	8,7	7,7
Geografi	7,9	6,0
Legemsøvelser	9,2	8,7
Teologi	8,3	6,8
Humaniora	8,6	7,6
Audiologopædi	9,3	9,0
Jura	9,0	8,1
Samfundsfag	9,4	8,6
Statsvidenskab	7,8	alle
Sociologi m.v.	9,7	9,1
Psykologi/pædagogik	6 points	

Dispensater og udenlandske studerende

Fra 1. juli 1981 til 1. juli 1982 har konsistoriums dispensationsudvalg behandlet ialt 433 ansøgninger om optagelse ved særlig tilladelse. Af disse er 40 bevilget, 297 betinget bevilget og 96 ikke bevilget.

Til sammenligning var ca. tallene for dispensationssager for samme periode for 1981: 436, 1980: 450, 1979: 525, 1978: 560.

Som i tidligere år var hovedparten af ansøgningerne til jura, psykologi og humaniora. Ved behandlingen af dispensationsansøgningerne tages i stigende grad de realistiske chancer for optagelse i dispensationskvoten med i vurderingen, og udvalget har fundet det nødvendigt i stadig flere tilfælde at henvise til en fuld Højere Forberedelseseksamen for at undgå at give et fiktivt tilsagn om dispensation.

Optagelse september 1982

Det har i nogle år været klart, at ikke alle der søger dispensationstilladelse også søger immatrikulation. Grunden til, at en del dispensater ikke udnytter dispensationstilladelsen kendes ikke.

Til optagelse 1982 indsendte 164 dispensater immatrikulationspapirer. Siden adgangsbegrænsningen blev indført i 1977 har man hvert år haft flere ansøgere til optagelsesområderne soc.-antro. og psykologi-pædagogik, men både i 1981 og i 1982 var der flere ansøgere end optagelsespladser til både jura og de humanistiske fag. Man kunne således kun optage: humaniora 20 af 44 (antallet af Gruppe 3-pladser til humaniora halveredes i 1982); jura 48 af 57; soc.-antro. 4 af 8; psyk.-pæd. 13 af 30.

Fordelingen af pladser blev foretaget af dispensationsudvalget efter et individuelt skøn og en relativ vurdering. I 1982 lod man karaktererne ved de krævede tillægsprøver være væsentlige for prioriteringen, og kombinerede således dispensationsgrundlagets mangfoldighed med en konkret numerisk målestok. Dispensa-

tionsudvalget fandt denne fremgangsmåde et antageligt grundlag for den vanskelige prioriteringsopgave og tilmed en mere tilfredsstillende forklaring overfor de afviste ansøgere.

Udenlandske studerende

Til det akademiske år 1982 modtog man immatrikulationspapirer fra ca. 150 udlændinge, hvoraf ca. 60 blev indstillet til optagelse. Ligesom for dispensater måtte man foretage en fordeling af pladserne indenfor følgende områder: humaniora, jura, soc.-antro. og psykologi-pædagogik. Især til humaniora var prioriteringen hård, idet der til 62 ansøgere kun var 21 pladser til rådighed efter nedskæringen af Gruppe 3. Der var 24 ansøgere (hovedsageligt norske) til det lægevidenskabelige studium, hvoraf man kun kunne indstille 12 til optagelse.

Direktoratet pålagde universitetet at foretage en konkret vurdering af udenlandske ansøgninger og at lægge vægt på, om de ville være blevet optaget gennem Gruppe 1/2. På grund af det store antal ansøgninger til relativt få pladser blev adgangsniveauet til nogle områder endnu højere end for danske studenter i Gruppe 1/2.

Antallet af udlændinge, der indsender immatrikulationspapirer er væsentligt mindre end antallet af ansøgninger, der modtages i årets løb, som er ca. 500. Som for dispensater kender man ikke grunden til, at de ikke søger optagelse, men det vides, at en del ansøgere ikke består danskprøven. Under gæstestudieordningen er der optaget 54 udenlandske studerende, hvoraf de fleste (15) er tilknyttet Institut for nordisk filologi, mens de øvrige er tilknyttet 26 forskellige institutter. De studerende kom fra 13 lande. Denne mulighed for at optage kvalificerede ældre studerende fra udenlandske universiteter udenom de begrænsninger og formalia, der regulerer optagelsen ved universitetet, er af stor betydning for videregående udenlandske studerende, der ønsker et kort studieophold ved universitetet og er således med til at fremme kvalificeret studentermobilitet.

Enkeltfagskurser

I 1981 blev der læst omkring 1100 enkeltfagskurser ved Københavns Universitet. Som tidligere blev ca. 50% af disse kurser læst ved det humanistiske fakultet, mens ca. 30% af kurserne blev læst ved det samfundsvidenskabelige fakultet, og de resterende ca. 20% ved det naturvidenskabelige fakultet.

Hver enkeltfagskursist medtælles for hvert af de fag, der er anført på kursuskortet.

Der er ansøgninger, der ikke kan imødekommes, idet der til nogle meget søgte kurser melder sig flere, end der er plads til.

Det mindre undervisningstilbud, som besparelser på universitetets budget har ført til, bevirker, at man i de kommende år må forudse, at der vil blive færre muligheder for at følge undervisning på »ledige pladser«.

2. Studievejledningen

Studievejledningen har i det forløbne år været præget af vejledning i forbindelse med adgangsbegrænsningen. Selv om kendskabet til adgangsbegrænsningen og reglerne i forbindelse med den er blevet betydeligt større, giver den voldsomme stigning i kravene til kvotienten ved den adgangsgivende eksamen mange vejledningsmæssige problemer. Det medfører f.eks. ofte, at studerende, der i løbet af første studieår finder ud af, at de har valgt forkert, ikke det følgende år vil kunne optages på det nu ønskede studium, som de kunne være optaget til året før.

Udviklingen i kravene for den gruppe, der søger optagelse ved en forbedring med erhvervsarbejde har medført, at man i studievejledningen i flere og flere tilfælde må få folk til at indse, at de aldrig med det nuværende system vil kunne komme igang med den/de uddannelse(r) de er interesserede i. Det vil derfor ofte være nødvendigt at tage flere samtaler med den enkelte klient og i vejledningen medtage uddannelser uden for universitetet.

Kontakten med vejledere uden for universitetet er blevet intensiveret, bl.a. har studievejledningen i samarbejde med vejledere fra Arbejdsformidlingen og gymnasiet atter i år givet vejledning til afviste fra den koordinerede tilmelding. Denne vejledning, der i år var landsdækkende, viste sig at være både nødvendig og påskønnet.

Studerendes vanskelige forhold, både bolig-

mæssigt og socialt giver stadig mange henvendelser til studievejledningen.

Som led i informationen af potentielle og aktuelle studerende, udarbejder studievejledningen fortsat skriftligt materiale. En stor del af dette udsendes til erhvervsvejledere, gymnasier, kurser m.v.

Studievejledningen udarbejder endvidere forskellige undersøgelser og dokumentationsmateriale først og fremmest vedr. de studerendes forhold på og uden for universitetet. Således udarbejdedes i 1981 en undersøgelse over de studerendes økonomiske og sociale forhold ligesom der i efteråret er gennemført en undersøgelse vedr. overgangen mellem gymnasium/hf og videregående uddannelser. I 1982 er der derudover igangsat et projekt vedr. de studerendes motivation for at søge optagelse på videregående uddannelser.

Studievejledningens arbejde har endvidere været præget af vejledning om en ny bekendtgørelse vedr. indskrivning, studieskift og orlov, som p.g.a. sit indhold og sin meget sene offentliggørelse forud for dens ikrafttræden medførte en del problemer for de studerende.

De begrænsede muligheder for optagelse og studieskift har i forbindelse med den stadig vanskeligere beskæftigelsessituation for de langvarigt uddannede gjort det nødvendigt i langt højere grad end før at inddrage spørgsmål om beskæftigelse efter studiet allerede så tidligt som under vejledningen i forbindelse

med studievalg. Studievejledningen samarbejder her med Erhvervsvejledningen, som primært har til formål at undersøge beskæftigelsessituationen og beskæftigelsesmulighederne for universitetskandidater og at vejlede ældre studerende og nye kandidater herom.

Erhvervsvejledningen har indsamlet og be-

arbejdet et stort materiale til brug for vejledningen og der er udarbejdet en del skriftligt materiale, bl.a. om jobmuligheder for forskellige typer universitetskandidater. Udfra antallet af henvendelser kan det ses, at man her dækker et stort behov for information og vejledning.

3. Erhvervsvejledningen for ældre studerende

Erhvervsvejledningen har til formål at vejlede studerende i overgangen fra studie til erhverv. En særlig vigtig opgave i den forbindelse er at vejlede studerende fra fag, der er hårdt ramt af arbejdsløshed. Det gælder især studerende med humanistiske fag samt biologer, geografer og studerende med samfundsfag og til en vis grad studerende fra de antropologiske- sociologiske faggrupper. I det forløbne år har der været en voksende tendens til, at studerende også fra andre fag henvender sig på Erhvervsvejledningen for at få råd og vejledning. Antallet af vejledninger var i 1982 noget højere end året før (100-200 pr. måned), og især omkring semesterskift har antallet af vejledninger været stort.

De problemer, som de studerende kommer med, drejer sig hovedsagelig om beskæftigelsesmuligheder, jobsøgning, pædagogikum, studiegældstilbagebetaling, arbejdsløshedsunderstøttelse og beskæftigelsesfremmende foranstaltninger.

Disse opgaver varetages gennem:

- 1) personlig vejledning
- 2) kollektiv vejledning
- 3) udfærdigelse af skriftlig vejledningsmateriale
- 4) undersøgelses- og udredningsarbejde
- 5) rådgivning af vejledere ved andre institutioner.

I årets løb har der været betydelig flere henvendelser end tidligere fra vejledere ved andre institutioner. Særlig har sagsbehandlere fra bistandskontorer henvendt sig for at få udtalelser om sammenhængen mellem en given uddannelse og efterfølgende erhvervsmuligheder.

Som noget nyt i 1982 har Erhvervsvejledningen, for at udbygge den kollektive vejledning, afholdt to typer kurser for næsten-kandidater. Kurserne, som finansieredes af Direktoratet for de Videregående Uddannelser, blev i første omgang afholdt som forsøgskurser. Begge typer kurser behandler de hovedproblemer, som er nævnt ovenfor.

Det ene kursus var af en uges varighed, og på dette kursus blev de studerende, bl.a. ved udefra kommende eksperter, grundigt orienterede om de betingelser og muligheder, der er ved overgangen fra studie til erhverv/arbejdsløshed. Der var på dette kursus mulighed for at lære at udfærdige stillingsansøgninger og at prøve en ansættelsessamtale.

Det andet kursus var af en dags varighed, og her orienteredes de studerende ligeledes om problemerne ved overgangen fra studie til erhverv/arbejdsløshed.

Kursusmaterialet på begge kurser var dels Erhvervsvejledningens pjecemateriale dels en del materiale indsamlet og redigeret specielt med henblik på kurserne. Da begge typer kurser var stærkt overtegnede i 1982, vil de blive søgt gentaget i hvert semester fremover.

Erhvervsvejledningen har i det forløbne år revideret en del af det eksisterende pjecemateriale. Pjecen »Når du bliver kandidat« blev i 1982 for første gang udarbejdet i samarbejde med landets øvrige universiteter og universitetscentre. Den er nu landsdækkende, som den eneste pjece på området. Der blev i årets løb udgivet en ny pjece: »Jobmuligheder i gymnasiet/hf. Pædagogikum.« Derudover indsamles der løbende materialer til nye pjecer til

senere udgivelse. Der har i årets løb været en stigende efterspørgsel efter Erhvervsvejledningens pjecer både fra studerende og især fra forskellige vejleder landet over.

Medarbejderne ved Erhvervsvejledningen

har i slutningen af 1982 deltaget i efteruddannelseskurser arrangeret af Direktoratet for de Videregående Uddannelser og Gymnasiedirektoratet. Disse kurser fortsættes i 1983.

4. Studenter- og studiestatistik

Vedrørende statistikker henvises til Statistikserien (Københavns Universitets statistik), udgivet af Fællessekretariatet, Københavns Universitet.

Der er foreløbig udgivet følgende hæfter med nedennævnte indhold:

- I: Indeholder tabeller dels over bestand, dels over enkelte immatrikulationsår-gange.
- II: Indeholder tal for bestand, nyimmatrikulerede og studiestartere i samtlige fag 9 år tilbage.

III: Omfatter kandidatstatistikker fra enkelte fag.

IV: Indeholder en oversigt over tilgangen til de enkelte fag, fordelt på nyimmatrikulerede og studieskiftere, de nyimmatrikuleredes adgangsgrundlag og antal studiestartere senere end 1. oktober.

Hæfterne ajourføres løbende.

Derudover udsendes årligt specialanalyser vedr. bl.a. de studerendes sociale og økonomiske forhold.

5. Statens Uddannelsesstøtte

Stipendiekontoret har i 1981/82, indtil 31. juli 1982, af Statens Uddannelsesstøttes midler formidlet:

	Antal ansøgninger
Stipendium alene	4.051
Stipendium + statsg. lån	4.429
Statsg. lån alene	2.759
Tildeling ialt	11.239

	Stipendium kr.	Statsg. lån kr.
Stip. alene	52.148.073	
Stip. + statsg. lån	58.064.742	62.865.367
Statsg. lån alene		70.227.583
Tildeling ialt	110.212.815	133.092.950

6. Kollegieforhold

De nye kollegier

Efter gældende lovgivning er disse kollegier etableret som selvejende institutioner, og de ledes af kollegiebestyrelser, der som hovedregel er ligeligt sammensat af repræsentanter for den kommune, hvori kollegiet er beliggende, for de uddannelsessøgendes organisationer og for uddannelsesinstitutionerne. I henhold til disse bestemmelser repræsenterer universitetet uddannelsesinstitutionerne i en række kollegiebestyrelser.

Gennem de senere år er kollegiernes driftsudgifter løbet fra kollegianernes betalingsevne. Denne uheldige udvikling skyldes ikke mindst prisstigninger på energiområdet og indenfor de kommunale afgifter. Det har derfor været nødvendigt at gribe ind med forskellige former for støtteordninger.

Senest har finansudvalget i april og juni 1982 tiltrådt, at der gennemføres støtteordninger gående ud på, at værelseslejen i kollegierne – inklusive varme, el og møblering – maximeres til 650 kr./mdl. i studieåret 1981/82 og til 715 kr./mdl. i studieåret 1982/83.

De gamle kollegier

Ved aktstykke nr. 435 af 10. juni 1982 har finansudvalget tiltrådt at der ydes yderligere 2,5 mill.kr. i statstilskud til Regensen og Borch's, Elers og Valkendorfs kollegier til nødvendige istandsættelser i kollegiebygningerne. Bygningsforanstaltningerne er igangsat og forventes tilendebragt i løbet af 1982 eller 1. halvdel af 1983.

Statutten for de 4 kollegiers samvirke – benævnt »Københavns Universitets Kollegiesamvirke af 1982« forventes at træde i kraft pr. 1. juni 1983.

Hassagers kollegiums grund og eforbolig er overdraget til Fjerde Maj Kollegiet i København ved gaveskøde af 29. april 1982. I henhold til ny fundats for Fjerde Maj Kollegiet i København, kgl. konfirmeret d. 9. oktober 1981, forbeholdes der stedse Hassagers Kollegiums alumner 10 værelser på kollegiet. Disse alumner udnævnes som hidtil af Københavns universitets stipendieudvalg.